Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 14.07.1967, sp. zn. 6 Cz 45/67, ECLI:CZ:NS:1967:6.CZ.45.1967.1

Číslo: 112/1967

Právní věta: Ak je invalidný dôchodok poskytovaný nielen z dôvodu choroby z povolania, ale i vzhladom na zníženú pracovnú schopnosť, ktorá nastala pred zistením nemoci z povolania z iného dôvodu, je možné pri odpočítaní invalidného dôchodku prihliadať len k rozdielu medzi invalidným dôchodkom a skorej poskytovaným čiastočným invalidným dôchodkom.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 14.07.1967

Spisová značka: 6 Cz 45/67

Číslo rozhodnutí: 112

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Důchod, Náhrada škody

Předpisy: 30/1965 Sb. § 8

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 112/1967 sb. rozh.

Ak je invalidný dôchodok poskytovaný nielen z dôvodu choroby z povolania, ale i vzhľadom na zníženú pracovnú schopnosť, ktorá nastala pred zistením nemoci z povolania z iného dôvodu, je možné pri odpočítaní invalidného dôchodku prihliadať len k rozdielu medzi invalidným dôchodkom a skorej poskytovaným čiastočným invalidným dôchodkom.

(Rozhodnutia Najvyššieho súdu zo 14. júla 1967, 6 Cz 45/67.)

Žalobca sa domáhal žalobou podanou 30. 1. 1964 proti žalovanému podniku odškodnenia choroby z povolania (silikózy), ktorá bola u neho zistená

11. 2. 1961.

Okresný súd v Žiline vyslovil povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia po zvýšení podľa § 30 vyhl. č. 7/1962 Zb. v sume Kčs 16 700,-, vo zvyšku žalobu zamietol. Súčasne okresný súd vyslovil, že žalobca má právo v budúcnosti uplatniť si proti žalovanému nárok na rozdiel medzi priznaným invalidným dôchodkom a najvyšším možným dôchodkom, ktorý mu môže byť priznaný.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudok okresného súdu potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil stanovisko, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu ušlého zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v zmysle § 8 zák. č. 150/1961 Zb. a § 5 vyhl. č. 7/1962 Zb., pretože invalidný dôchodok priznaný vo výške Kčs 1614,- je vyšší ako jeho pôvodný zárobok, ktorý činil Kčs 1558,-; k čiastočnému invalidnému dôchodku vo výške Kčs 708,-, ktorý žalobca poberal pred zistením choroby z povolania, nemožno pritom prihliadať.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti predsedu Najvyššieho súdu, že týmto rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon a tento rozsudok zrušil.

Z odôvodnenia:

Krajský súd predovšetkým pochybil v tom, že nárok žalobcu na náhradu za stratu na zárobku pri uznaní plnej invalidity neposúdil už podľa ustanovenia § 8 zák. č. 30/1965 Zb. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že žalobcovi po zistení choroby z povolania nebol priznaný invalidný dôchodok v maximálnej výmere. Pretože krajský súd rozhodoval už za účinnosti zák. č. 30/1965 Zb., nemohol uvedený nárok posudzovať ešte podľa ustanovení § 8 zák. č. 150/1961 Zb. a § 5 vyhl. č. 7/1962 Zb.

Vychádzajúc potom z ustanovenia § 8 zák. č. 30/1965 Zb. bolo treba posúdiť otázku či pracovník, ktorý pred zistením choroby z povolania poberal čiastočný invalidný dôchodok z iného dôvodu, má nárok na náhradu za stratu na zárobku aj v tom prípade, keď medzi jeho pôvodným zárobkom a invalidným dôchodkom po zistení choroby z povolania nevznikne žiadny rozdiel (invalidný dôchodok je vyšší), ale tento rozdiel vznikne vtedy, ak sa vedľa pôvodného zárobku prihliadne i na čiastočný invalidný dôchodok, poskytovaný ešte pred zistením choroby z povolania.

Pri riešení tejto otázky treba vychádzať z toho, že aj na úseku odškodňovanie pracovných úrazov a chorôb z povolania platí zásada, podľa ktorej sa nahradzuje postihnutému pracovníkovi skutočná škoda. Z tejto zásady, pokiaľ ide o náhradu za stratu na zárobku, bola urobená tá výnimka, že bol obmedzený rozsah tejto zložky náhrady škody iba v tom smere, že táto náhrada spolu s invalidným dôchodkom nesmie presiahnuť u pracovníkov jednotlivých kategórií sumy Kčs 1600,-, Kčs 1800,- (predmetná vec) a Kčs 2200,-.

Žalobca pred zistením choroby z povolania bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku. Jeho pracovná schopnosť bola trvale znížená, ale iba natoľko, že bol spôsobilý vykonávať zamestnanie s určitým obmedzením a s možnosťou dosiahnutia obmedzeného zárobku. Čiastočný invalidný dôchodok, ktorý poberal, slúžil mu takto k nahradeniu tohto vyššieho zárobku, ktorý by bol dosiahol, keby jeho pracovná schopnosť nebola znížená a žalobca bol plne pracovne využitý. Keď teda v dôsledku zistenia choroby z povolania, ktorá nebola v príčinnej súvislosti s jeho predchádzajúcou čiastočnou invaliditou, bol jeho čiastočný invalidný dôchodok zmenený na plný invalidný dôchodok, odpadnutím pôvodného dôchodku, ktorý mu predtým zaisťoval príjem Kčs 708,- mesiačne, nepochybne mu vznikla škoda, a to rozdielom medzi sumou Kčs 2266,-, tj. pôvodným zárobkom spolu s čiastočným invalidným dôchodkom, a sumou Kčs 1614,-, tj. invalidným dôchodkom po zistení choroby z povolania, najviac však do výšky Kčs 1800,-, tedy vo výške Kčs 186,- mesačne. Táto škoda by mu preto mala byť nahradená.

Pri posudzovaní nároku na náhradu za stratu na zárobku nemožno k čiastočnému invalidnému dôchodku prihliadnuť tým spôsobom, že by sa tento dôchodok jednoducho započítal do priemerného zárobku pred zistením choroby z povolania. Takému zápočtu totiž bráni obsah samotného pojmu priemerného zárobku v zmysle § 8 ods. 1 zák. č. 30/1965 Zb. a najmä spôsob výpočtu tohto zárobku, ako je uvedený v ustanovení § 3 vyhl. č. 31/1965 Zb. Je však v súlade s ustanovením § 8 cit. zák., aby invalidný dôchodok poskytovaný z dôvodu choroby z povolania bol pre účely odškodňovania tejto choroby podľa zák. č. 30/1965 Zb., znížený o výšku čiastočného invalidného dôchodku poskytovaného

pred zistením choroby z povolania z iného dôvodu. Takto vypočítaný invalidný dôchodok bude potom zodpovedať skutočne pojmu „dôchodku poskytovaného z toho istého dôvodu“, tj. z dôvodu choroby z povolania. Invalidný dôchodok bol priznaný i z dôvodu zníženej pracovnej schopnosti, ktorá nastala ešte pred zistením choroby z povolania z iného dôvodu. V tomto zmysle invalidný dôchodok nie je poskytovaný z toho istého dôvodu v zmysle § 8 ods. 1 cit. zák. (Zrov. i § 195 ods. 1 zák. č. 65/1965 Zb.); invalidný dôchodok poskytovaný výlučne z dôvodu choroby z povolania bude predstavovať v skutočnosti len časť tohto dôchodku po odpočítaní čiastočného invalidného dôchodku poskytovaného z iného dôvodu. Na základe týchto úvah preto je nutné dospieť k záveru, že pri posudzovaní nároku na náhradu za stratu na zárobku treba prihliadať aj k čiastočnému invalidnému dôchodku, ktorý bol poskytovaný pred zistením choroby z povolania z iného dôvodu ako tejto choroby. Žalobcovi preto vznikol právny nárok na túto náhradu.

Pokiaľ teda krajský súd, ktorý vo veci rozhodoval už za účinnosti zák. č. 30/1965 Zb., nárok žalobcu na náhradu za stratu na zárobku posudzoval podľa ustanovenia § 8 zák. č. 150/1961 Zb. a § 5 vyhl. č. 7/1962 Zb. a uvedený nárok vzhľadal neoprávneným, porušil tým zákon v ustanoveniach § 8, 28 zák. č. 30/1965 Zb.

Poznámka: Srov. § 191 odst. 1 písm. c), § 192 odst. 2 písm. c) zák. č. 65/1965 Sb. a § 43 odst. 2 vl. nař. č. 66/1965 Sb.